

همیشه‌ای جامعه

عکس: همشهری/امیر پناهنگر

«گل یا پوچ» گل کرد

درباره بازی دسته‌جمعی‌ای که این روزها به واسطه یک رئالیتی شو در شبکه نمایش خانگی، بین مردم به ویژه جوانان رواج پیدا کرده است

گزارش: حامد فوقانی، لیلیا شریف روزنامه‌نگار

دارند کار روانشناسی می‌کنند. از چهره و زبان بدن ۳ نفر جلوی روی‌شان حدس می‌زند که گل در مشت کدام یکی جا خوش کرده؛ همان گل یا پوچ قدیمی

خودمان را با قانون بازی می‌کنند. از قمار و دعوا هم خبری نیست. نه اینکه برای حریف کری نخوانند، اتفاقا باید طبق قاعده و درست کری خوانی کنند تا بتوانند حریف را شکست دهند، اما خیلی وقت‌ها لا پوچ‌شانی باحال رقیب را هم تشویق می‌کنند. با یک گوی از نغذد کوچک تر و چند برگه که به آنها شانسی بیشتر می‌دهد و یک زنگ رومیزی، ۳ به ۳ روبروی هم

می‌نشینند و گل یا پوچ حرفه‌ای بازی می‌کنند. از وقتی که رئالیتی شویی با همین نام بخش شده طرفداران این بازی بیشتر شده است؛ همان برنامه‌ای که شخصیتی یا نام عمو رجب از میانش بسیار معروف شد و گریه‌هایش به خاطر باخت و نگرفتن جایزه‌ای که نذر کودکان بی‌سریب‌تر کرده بود، حسابی در شبکه‌های اجتماعی چرخید.

تب بازی گل یا پوچ حالا بین نوجوانان و جوانان داغ شده است. چند روز پیش، ۶ تیم از تهران و شهرستان‌های مختلف در یکی از محله‌های تهران دور هم جمع شدند و ۳ روز باهم مسابقه دادند. حرفه‌ای‌های گل یا پوچ ایران هم بودند؛ از عمو رجب و عمو حسن گرفته تا تیمی از تبریز با نام «سیدها» که حریف‌ها در برابرشان کم می‌آوردند.

مسابقه‌ای برای همه ایران

دبیر اجرایی نخستین دوره رسمی گل یا پوچ می‌گوید: «هدف ما برای فراگیری این بازی، ایجاد سرگرمی سالم و دوستانه و در عین حال افزایش تمرکز و مهارت‌های فکری بین نوجوانان است.» سولماز همت‌زاده اضافه می‌کند: «گل یا پوچ را مثل خیلی‌ها در کودکی همراه پدرم بازی می‌کردم. اما یکبار حرفه‌ای در ذهنم شکل گرفت که چرا این بازی ایرانی با قدمت، به‌صورت یک تفریح سالم فراگیر نشود. اتاق فکری را تشکیل دادیم تا ساده و سطحی به قضیه نگاه نکنیم. سرانجام با فراخوانی که دادیم، ۶۴ تیم از نقاط مختلف ایران از جمله تهران، شهر کرد، تبریز، اهواز و کرمانشاه برای حضور اعلام آمادگی کردند.»

داروی درمان فضای مجازی

حسن، یار قدیمی عمو رجب است. پیش از برگزاری مسابقه فینال بین تیم «سیدها» از تبریز و تیم «فلگ‌راند» از تهران قوانین گل یا پوچ را مو به مو برای بازیکنان توضیح می‌دهد؛ اینکه چگونه از جعبه کارت‌ها استفاده کنند، چه زمانی زنگ بزنند و چگونه از حریف بخواهند اصطلاح دست‌شان را با گل پر کنند. حسن طلوع فرد می‌گوید: «ارتباط خوبی بین والدین و فرزندان‌شان برای انجام این بازی شکل گرفته و خوشبختانه کم‌کم این بازی سالم جای بازی‌هایی را که می‌توانند آسیب داشته باشند، می‌گیرد. از طرفی بازی‌های این شکلی جذاب است؛ اینکه سبب افزایش تمرکز می‌شود، بچه‌ها و نسل زده را از فضای مجازی دور می‌کند.» نکته جالب این مسابقه حضور تیم‌هایی بود که در آن پدری همراه پسر یا پدربزرگی با نوه‌هایش شرکت کرده بودند. اینطور که برخی می‌گویند، بازی گل یا پوچ چند قرن پیش ابتدا بین اهالی روستاهایی از خراسان شکل گرفته و سپس در شهرهای زاگرس نشین رواج یافته است.

کافه‌ها پاتوق این بازی‌ها

یک جست‌وجوی کوچک در اینترنت و به‌خصوص اینستاگرام، شما را به پاتوق بازی گل یا پوچ می‌رساند. تقریباً در تمام کافه‌ها، هر شب این بازی برگزار می‌شود و در کافه‌های معمولی نیز با نوبت قبلی می‌توان در این بازی دسته‌جمعی شرکت کرد. مدیر یکی از معروف‌ترین کافه‌های تهران که به کافه گل یا پوچ معروف شده، در این باره می‌گوید: «لیگ‌های ما به شکل گروه ۲ تا ۳ تیم برگزار میشه و هر تیم هم ۳ تا بازیکن داره، برنده‌ها در فینال با هم رقابت می‌کنند.» او می‌افزاید: «هر نفر هم ۱۰۰ هزار تومن هزینه ورودی میده و ۳۰۰ هزار تومن برای ثبت نام باید واریز کنن. محدودیت سنی هم نداریم اما بیشتر جویون‌ها برای این بازی ثبت‌نام می‌کنند.» لیلیا بابایی، مدیرکل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در گفت‌وگو با همشهری درباره تب بازی‌های دسته‌جمعی و نقش آفرینی طراحان داخلی در ترویج بازی‌های رومیزی صحبت کرد.

کافه‌ها پاتوق این بازی‌ها

کرونا وضعیت بازی‌های رومیزی را رونق داد
بازی‌های رومیزی و فکری در سال‌های اخیر در ایران محبوبیت زیادی پیدا کرده‌اند. این بازی‌ها نه تنها به عنوان سرگرمی‌های خانوادگی و دوستانه، بلکه به عنوان ابزاری برای تقویت مهارت‌های فکری و اجتماعی مورد توجه قرار گرفته‌اند. خانه‌نشینی در ایام همه‌گیری کرونا، باعث رونق هرچه بیشتر بازی‌های رومیزی هم شد.

شیرازی‌ها، صاحب نخستین کافه بازی ایران
تورم موجود در کشور و قیمت فروش بازی‌ها به‌نحوی است که بسیاری از افراد توان خرید بازی را ندارند. کافه بازی‌ها فرصتی ایجاد کرده‌اند تا افراد بیشتری به بازی‌ها دسترسی پیدا کنند. نخستین اتفاق معاصر در حوزه بازی‌های رومیزی نیز تأسیس یک کافه بازی در شیراز بود.

تقویت روابط خانوادگی با بازی‌های دسته‌جمعی
این بازی‌ها فرصت‌هایی برای تعامل، گفت‌وگو و همکاری میان اعضای خانواده و دوستان فراهم می‌کنند. از طریق این بازی‌ها، افراد می‌توانند مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی خود را تقویت کنند و از زمان به‌صورت باکیفیت در کنار یکدیگر لذت ببرند.

بازی‌های ایرانی

جان سیاوش
سبک این بازی مبتنی بر نقش مخفی باز یکنان و بر اساس داستان سیاوش شاهنامه است. افراد باید در این بازی کاملاً ایرانی، جان سیاوش را نجات دهند. در روند بازی، رستم به دنبال کشتن پولادوند، کیخسرو و به دنبال حذف گرسیوز و گروی زره به دنبال کشتن سیاوش است و بازیکن‌ها باید حواسشان به خط داستان باشد. ۵ تا ۵ نفر می‌توانند در این بازی شرکت کنند.

تقریباً هر سه روز یک بار در تهران برگزار می‌شود. این بازی در سال ۱۳۹۰ از سوی انتشارات سوره مهر چاپ و منتشر شده است. به گزارش دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی‌خامنه‌ای، این مراسم با حضور خانواده‌های معظم شهدا، نخبگان و اندیشمندان، فعالان فرهنگی، هنرمندان، طلاب و دانشجویان برگزار و به‌صورت زنده از رسانه KHAMENE.I.R و شبکه‌های سیمای پخش شد. کتاب «پاییز آمد» یکی از ۶ کتابی است که اخیراً به‌عنوان تازه‌ترین کتب تقریظی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای معرفی شده بودند. پیش از این نیز دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب اسلامی در برنامه‌های جداگانه‌ای از سال ۱۳۹۰ از نویسندگان و راویان کتاب‌های «نورالدین پسر ایران»، «پایه که جاماند»، «لشکر خوبان»، «من زنده‌ام»، «آن بیست‌وسه نفر»، «وقتی مهتاب کم شد»، «گلستان یازدهم»، «دختر شینا»، «آب هرگز نمی‌میرد»، «فرنگیس»، «در کمین گل سرخ»، «مربع‌های قرمز»، «عصرهای کربلا»، «تنها گریه‌کن»، «حوض خون»، «مهاجر سرزمین آفتاب»، «خاتون و قوماندان» و «سرباز روز نهم» و اسم تو مصطفاست» تقدیر و یادداشت‌ها و تقریظ‌های رهبر انقلاب اسلامی بر این کتاب‌ها را منتشر کرده بود.

متن تقریظ رهبری به این شرح است:

بسم‌تعالی
عشقی آتشین، عزمی پولادین و ایمانی راستین چهره‌نگار زندگی این دو جوان است که با نگارشی زیبا و رسا در این کتاب تصویر شده است. این نیز از همان روایات صادقانه است که شنیدن و خواندن آن امثال این حقیر را خجالت‌زده می‌کند و فاصله نجومی‌شان با این مجاهدان واقعی را آشکار می‌سازد.

شیمیگران
داستان بازی در مورد علمی غریبه به‌ظاهر جدید اما در واقع کهن به نام شیمیگری است. در این بازی، نقش شیمیگرانی هستند که باید بسا تهیه و ترکیب متاع‌های مختلف معجون و بسا ترکیب متاع‌ها و معجون‌های مختلف، آکسیر بسازد و امتیاز بگیرد.

کارتاز

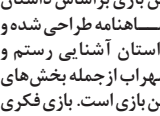
این بازی بر اساس داستان شاهنامه طراحی شده و داستان آشنایی رستم و سهراب از جمله بخش‌های این بازی است. بازی فکری ایرانی کارزار مربوط به جنگ ایران و توران است؛ جنگی که در تمام قهقه‌های ایرانی جزو پر تکرارترین و جذاب‌ترین قهقه‌ها حساب می‌شود. بازیکن‌ها در این بازی فکری با یک به‌عنوان رهبران سپاه ایران یا توران فعالیت کنند. بازی کارزار را با ۸ بازیکن می‌شود انجام داد.

نورالدین، پسر ایران
کتاب «نورالدین پسر ایران» به قلم معصومه سپهری، روایت خاطرات رزمنده و جانباز، سیدنورالدین عافی است که از تقریظ رهبری برخوردار است. این کتاب را انتشارات سوره مهر منتشر کرده و شصدمین کتاب دفتر ادبیات و هنر حوزه هنری است. خاطرات راوی را ابتدا موسی عبور طی ۴۰ ساعت مصاحبه به زبان آذری ضبط کرد و معصومه سپهری از سال ۱۳۸۳ کار پیاده‌سازی و تنظیم این مصاحبه‌ها را انجام داده است.

لشکر خوبان
«لشکر خوبان» نوشته معصومه سپهری، روایتی از گفت‌وگویی طولانی فرج قلی‌زاده با مهدی قلی‌رضایی است که به بازخوانی گوشه‌هایی ناگفته از تاریخ دفاع مقدس می‌پردازد. این کتاب هم که از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده از تقریظ مقام معظم رهبری برخوردار است. در این کتاب از وقایع لشکر عاشورا سخن به میان آمده و شخصیت‌پرذای نویسنده از راوی در مجموع شخصیت نوجوانی را به تصویر می‌کشد که با جدیت و همتی ستودنی، سخت‌ترین لحظات میدان‌های حادثه و حماسه را تجربه کرده است.

تقویت روابط خانوادگی با بازی‌های دسته‌جمعی
این بازی‌ها فرصت‌هایی برای تعامل، گفت‌وگو و همکاری میان اعضای خانواده و دوستان فراهم می‌کنند. از طریق این بازی‌ها، افراد می‌توانند مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی خود را تقویت کنند و از زمان به‌صورت باکیفیت در کنار یکدیگر لذت ببرند.

کتاب

علی‌الله سلیمی
روزنامه‌نگار

تقریظ رهبر انقلاب بر کتاب «پاییز آمد»

در سالگرد سفر رهبر معظم انقلاب به استان زنجان، «شازدهمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت» همراه با انتشار تقریظ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر کتاب «پاییز آمد» توسط مؤسسه پژوهشی-فرهنگی انقلاب اسلامی در مصلی حضرت خاتم‌الانبیاء(ص) زنجان برگزار شد. «پاییز آمد» روایت زندگی خاتم‌فخرالسادات موسوی و سردار شهید احمد یوسفی، فرمانده واحد مهندسی رزمی سپاه ناحیه زنجان است که در ۲۴۰ صفحه به قلم خاتم‌گلستان جعفریان نوشته و توسط انتشارات سوره مهر چاپ و منتشر شده است. به گزارش دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی‌خامنه‌ای، این مراسم با حضور خانواده‌های معظم شهدا، نخبگان و اندیشمندان، فعالان فرهنگی، هنرمندان، طلاب و دانشجویان برگزار و به‌صورت زنده از رسانه KHAMENE.I.R و شبکه‌های سیمای پخش شد. کتاب «پاییز آمد» یکی از ۶ کتابی است که اخیراً به‌عنوان تازه‌ترین کتب تقریظی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای معرفی شده بودند. پیش از این نیز دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب اسلامی در برنامه‌های جداگانه‌ای از سال ۱۳۹۰ از نویسندگان و راویان کتاب‌های «نورالدین پسر ایران»، «پایه که جاماند»، «لشکر خوبان»، «من زنده‌ام»، «آن بیست‌وسه نفر»، «وقتی مهتاب کم شد»، «گلستان یازدهم»، «دختر شینا»، «آب هرگز نمی‌میرد»، «فرنگیس»، «در کمین گل سرخ»، «مربع‌های قرمز»، «عصرهای کربلا»، «تنها گریه‌کن»، «حوض خون»، «مهاجر سرزمین آفتاب»، «خاتون و قوماندان» و «سرباز روز نهم» و اسم تو مصطفاست» تقدیر و یادداشت‌ها و تقریظ‌های رهبر انقلاب اسلامی بر این کتاب‌ها را منتشر کرده بود.

متن تقریظ رهبری به این شرح است:

بسم‌تعالی
عشقی آتشین، عزمی پولادین و ایمانی راستین چهره‌نگار زندگی این دو جوان است که با نگارشی زیبا و رسا در این کتاب تصویر شده است. این نیز از همان روایات صادقانه است که شنیدن و خواندن آن امثال این حقیر را خجالت‌زده می‌کند و فاصله نجومی‌شان با این مجاهدان واقعی را آشکار می‌سازد.

کتاب شاخصی که رهبری بر آن تقریظ نوشتند

تنها گریه‌کن
«تنها گریه‌کن» نوشته اكرم شرف‌سادات منتظری مادر شهید محمد معاریان است که توسط انتشارات حماسه ااران منتشر و مختر به دریافت تقریظ مقام معظم رهبری شد. بخشی از این کتاب به مبارزات انقلابی راوی در قم و تهران می‌پردازد و نمایی کلی از سیمای زنی مجاهد را نشان می‌دهد. بخش دوم کتاب به خاطرات مسافر از زمان جنگ اختصاص دارد و شهادت فرزندش محمد و همچنین فعالیت‌های این مادر در کارهای اجتماعی.

لشکر خوبان
«لشکر خوبان» نوشته معصومه سپهری، روایتی از گفت‌وگویی طولانی فرج قلی‌زاده با مهدی قلی‌رضایی است که به بازخوانی گوشه‌هایی ناگفته از تاریخ دفاع مقدس می‌پردازد. این کتاب هم که از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده از تقریظ مقام معظم رهبری برخوردار است. در این کتاب از وقایع لشکر عاشورا سخن به میان آمده و شخصیت‌پرذای نویسنده از راوی در مجموع شخصیت نوجوانی را به تصویر می‌کشد که با جدیت و همتی ستودنی، سخت‌ترین لحظات میدان‌های حادثه و حماسه را تجربه کرده است.

تقویت روابط خانوادگی با بازی‌های دسته‌جمعی
این بازی‌ها فرصت‌هایی برای تعامل، گفت‌وگو و همکاری میان اعضای خانواده و دوستان فراهم می‌کنند. از طریق این بازی‌ها، افراد می‌توانند مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی خود را تقویت کنند و از زمان به‌صورت باکیفیت در کنار یکدیگر لذت ببرند.

نورالدین، پسر ایران
کتاب «نورالدین پسر ایران» به قلم معصومه سپهری، روایت خاطرات رزمنده و جانباز، سیدنورالدین عافی است که از تقریظ رهبری برخوردار است. این کتاب را انتشارات سوره مهر منتشر کرده و شصدمین کتاب دفتر ادبیات و هنر حوزه هنری است. خاطرات راوی را ابتدا موسی عبور طی ۴۰ ساعت مصاحبه به زبان آذری ضبط کرد و معصومه سپهری از سال ۱۳۸۳ کار پیاده‌سازی و تنظیم این مصاحبه‌ها را انجام داده است.